

ECDC

Ghid de comunicare

TOOLKIT (set de instrumente) de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

Bolile transmise prin căpușă

CUPRINS

1. Context general	2
1.1 Strategia și obiectivele <i>toolkit</i> -ului.....	2
1.2 <i>Toolkit</i> -ul în contextul strategiei de comunicare.....	2
1.3 Conținutul <i>toolkit</i> -ului.....	3
1.4 Cum se folosește <i>toolkit</i> -ul.....	4
2. Materiale informative cu adresabilitate țintită	5
2.1 Materiale pentru personalul medical.....	6
2.1.1 Analize de situație pentru personalul medical.....	6
2.1.2 Expunere despre bolile transmise prin căpușă.....	6
2.2 Materiale pentru călători.....	7
2.2.1 Broșură pentru călători.....	7
2.2.2 Poster pentru călători.....	7
2.3 Materiale pentru publicul general din zonele endemice.....	8
2.3.1 Broșură pentru publicul general din zonele endemice.....	8
2.3.2 Buletin informativ Boli transmise prin căpușă, pentru publicul general din zone endemice....	8
2.4 Materiale care se adresează copiilor din zone endemice.....	9
2.4.1 Broșura pentru copiii care trăiesc în zone endemice.....	9
2.4.3 Competiții pentru copiii care trăiesc în zone endemice.....	10
3. Adaptarea materialelor pentru uzul local	11
3.1 Șablon informativ.....	11
3.2 Drepturi de autor.....	12
4. Despre ECDC	13
4.1 Contact.....	13
4.2 Autori.....	13

Cuprins

Bolile transmise prin căpușă

2 – Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

1. Contextul general

Scopul **TOOLKIT** –ului ECDC este de a sprijini autoritățile europene din domeniul sănătății, în privința atenționării despre - și limitării celor mai importante boli transmise prin căpușă, prezente în Europa: Borrelioza Lyme, Encefalitele de căpușă, febra recurentă de căpușă și febra hemoragică Crimeea-Congo.

1.1 Strategia generală și obiectivele **TOOLKIT**-ului

Obiectivul general al *toolkit*-ului ECDC 2015, de comunicare despre bolile transmise prin căpușă, este de a sprijini țările UE și EEA/EFTA să atragă atenția despre riscurile pentru sănătate legate de capușe, în rândul populațiilor-țintă selectate, și de a încuraja adoptarea măsurilor preventive care scad riscul de îmbolnăvire prin mușcătura de căpușă.

Strategia aleasă pentru atingerea acestui obiectiv este de a furniza sfaturi practice și materiale-șablon, pe care comunicatorii din autoritățile de sănătate ale țărilor membre le pot folosi, în concordanță cu nevoile și obiectivele specifice ale activităților de comunicare. Toate materialele-șablon au fost proiectate într-un format conceput să ușureze duplicarea și diseminarea, ținând cont de resursele financiare și costuri.

1.2 **TOOLKIT**-ul în contextul strategiei de comunicare

Alegerea aparține comunicatorilor, de-a adapta și utiliza unele sau toate materialele-șablon incluse în acest *toolkit*; materialele vor fi eficiente dacă fac parte dintr-o strategie de campanie planificată să atragă atenția asupra bolilor transmise prin căpușă. De exemplu, în țările unde bolile transmise prin căpușă sunt endemice, broșurile adresate publicului general vor fi mai eficiente dacă se distribuie în perioada de primăvară și până toamna, aceasta fiind perioada de activitate a căpușelor.

Pentru elaborarea unei strategii de comunicare, aspectele cheie de avut în vedere sunt, nefiind limitate la, următoarele:

- Oportunitatea (cum ar fi sezonalitatea, campanii IEC existente și informațiile de ultimă oră);
- Prețul (deopotrivă bugetul și costurile) ;
- Produsele (tipuri de materiale folosite în comunicare care pot include și produse fizice – cum sunt repelenții de insecte – sau servicii – verificări ale stării de sănătate/controale medicale) ;
- Distribuția (cum și unde trebuie circulate mesajele/materialele) ;
- Canalele adiționale (reclame, relații publice, promoții și promovare *media*) ;
- Potențialii aliați/parteneriate (cum ar fi școli, spitale și policlinici, farmacii, asociații medicale, companii de transport, linii aeriene, autorități aeroportuare, locuri de camping, centre de sporturi în aer liber, etc..)

1.3 Conținutul **TOOLKIT**-ului de comunicare

Acest *toolkit* conține șabloane de materiale menite să furnizeze grupurilor-cheie informații despre bolile transmise prin căpușă, cum se transmit aceste boli, ce trebuie făcut în cazul mușcăturii de căpușă, și care sunt simptomele care trebuie să atragă atenția.

Bolile transmise prin căpușă

3 – Ghid: **TOOLKIT** ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

Recomandările din *toolkit* includ și sugestii de tactici pentru ca mesajul să ajungă la diverse categorii de public.

Pe pagina *web* a *toolkit*-ului de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă, este disponibilă, pentru descărcare gratis și utilizare, o bibliotecă- foto cu poze ale speciilor de căpușe.

Pentru utilizarea imaginilor, vă rugăm să consultați capitolul ‘Drepturi de autor’.

Mai mult, pentru **TOOLKIT**-ul ECDC de comunicare despre bolile transmise prin căpușă, a fost creat un logo, care poate fi folosit, dacă se dorește, pentru inițiativele naționale.

Următoarele materiale-prototip din acest *toolkit* pot fi folosite de țările membre în care, una sau mai multe boli transmise prin căpușă, sunt endemice:

Profesioniști din asistența medicală

- Date relevante/analiza de situație despre Borrelioza Lyme/Boala Lyme;
- Date relevante despre Encefalitele de căpușă;
- Date relevante despre Febra recurentă de căpușă;
- Date relevante despre Febra hemoragică de Crimeea-Congo;
- Prezentare *Powerpoint* despre bolile transmise prin căpușă.

Călători/turiști

- Poster;
- Broșura despre căpușe, boli transmise prin căpușă și măsuri preventive;

Public general

- Broșura despre căpușe și măsuri preventive;
- Buletin informative despre bolile transmise prin căpușă;

Copii

- Broșura despre căpușe și măsuri preventive;
- Poster;
- Sugestie pentru competiția de postere;

Bolile transmise prin căpușă

4 – Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

Următoarele materiale-prototip din acest *toolkit* pot fi folosite de țările membre în care, una sau mai multe boli transmise prin căpușă, nu sunt endemice:

Profesioniști din asistența medicală

- Date relevante despre Borrelioza Lyme/Boala Lyme
- Date relevante despre Encefalitele de căpușă;
- Date relevante despre Febra recurentă de căpușă;
- Date relevante despre Febra hemoragică de Crimeea-Congo;
- Prezentare *Powerpoint* despre bolile transmise prin căpușă

(Toate la fel ca mai sus)

Turiști care călătoresc spre zone endemice

- Broșura despre căpușe, boli transmise prin căpușă și măsuri preventive

(Toate la fel ca mai sus)

1.4 Cum se utilizează *toolkit*-ul?

Acest *toolkit* se bazează pe exemple ale activităților de comunicare, în desfășurare curentă în unele state EU și alte țări ca Turcia și Statele Unite, dar și pe materialele existente, realizate de ECDC.

Toolkit-ul a fost realizat fie pentru a completa inițiativele naționale existente, fie pentru a furniza baza de lansare a noilor activități. Ca atare, acest *toolkit* conține materiale de bază necesare comunicării, care pot fi adaptate, unde e necesar, nevoilor naționale.

Pentru mai multe informații despre cum se folosesc și adaptează șabloanele la uzul local, vedeți Secțiunea 3 despre realizarea și adaptarea materialelor în țările membre.

Materialele furnizează “vehicule” variate pentru comunicarea despre bolile transmise prin căpușă.

Instrumentele sunt concepute astfel încât să asigure accesul grupurilor țintă la nivelul de informație de care au nevoie, și se bazează pe recunoașterea faptului că doar printr-o transmitere repetată, mesajele sunt și recepționate.

Pe tot parcursul elementelor din *TOOLKIT*, sunt transmise mesajele centrale, coerente și clare.

De avut în vedere, oricum, că informațiile din materialele-șablon pot avea nevoie de actualizare pe viitor, pe măsura apariției de dovezi noi.

Bolile transmise prin căpușă

5 – Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

2. Materiale informative țintite

Un element important al oricărei strategii de comunicare de sănătate este identificarea și cunoașterea publicului țintă, în scopul adaptării informației și prezentării acesteia la nevoile, nivelul de cunoaștere despre diverse teme, și la atitudinile și percepțiile respectivului public.

Materialele incluse în *TOOLKIT* sunt concepute pe mesaje cheie directe despre bolile transmise prin căpușă și prevenirea acestora, pentru 4 grupuri pre-identificate specifice de public, pentru care informațiile despre bolile transmise prin căpușă și măsurile preventive pot fi relevante: specialiștii din asistența medicală din Europa, călători care vizitează zone endemice, publicul general din zonele endemice, și copiii din zonele endemice.

Materialele au fost adaptate corespunzător, cu păstrarea coerenței în comunicare, ținând cont de nivelul diferit de cunoaștere al grupurilor țintă și de experiența anterioară, pentru a răspunde pericolului bolilor transmise prin căpușă la aceste grupuri.

Avantajul abordării adecvate grupului țintă specific este cel al creării unei baze pentru coerență.

Aceasta dă posibilitatea informației să ajungă consecutiv, în parametri optimi, la subgrupuri din cadrul populației țintă.

Materialele specifice au fost deja pretestate în studii de *focus grup*¹ cu grupuri mici de oameni reprezentând membrii din publicul general. Materialele pretestate au fost cele adresate călătorilor și publicului general. Aceste studii de grup au avut loc în decembrie 2009 în cinci țări: Franța, Slovenia, Spania, Suedia și Regatul Unit. Reacțiile participanților la materialele-șablon din *TOOLKIT*, au furnizat opinii folositoare despre cum au fost percepute aceste materiale. Pe baza reacțiilor din *focus-grupuri*, conținutul și prezentarea materialelor au fost revizuite, pentru a rezona mai bine cu grupurile țintă destinate.

Un rezultat al acestor studii de grup este că unii participanți, atunci când au fost întrebați despre ce știu ei să facă dacă descoperă o căpușă, au indicat căile riscante de îndepărtare a căpușelor (ex. arderea acestora, aplicarea de substanțe, etc.). Aceasta confirmă cât de important este ca materialele informative să precizeze modul corect de îndepărtare a căpușei.

O altă problemă ridicată de participanții la *focus grup* a fost importanța primirii de informații cât mai adaptate locului, în privința prevalenței bolii în acel loc unde trăiesc oamenii, și care sunt zonele la risc (ex. o hartă pe care se prezintă în ce parte a unei țări/regiuni o boală este mai prevalentă, statistici despre apariția bolii (bolilor), sau grafice). Această nevoie de informație trebuie urmărită de statele membre, atunci când adaptează materialele din *TOOLKIT* pentru contextul lor specific.

Această secțiune oferă câteva considerente cheie și evidențiază materialele-șablon realizate pentru fiecare grup țintă.

¹ Cercetarea de tip *Focus grup* se bazează pe facilitarea de discuții organizate cu un grup de indivizi reprezentând un grup specific de populație, în scopul de a explora păreri și experiențe pe o temă specifică.

Bolile transmise prin căpușă

6 – Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

2.1 Materiale pentru personalul medical

Scopul comunicărilor adresate personalului medical, în zonele endemice și în cele ne-endemice, este de a asigura în timp util un diagnostic corect al bolilor transmise prin căpușă, prin sensibilizarea personalului asupra simptomelor și opțiunilor de diagnostic și tratament. De asemenea, este de dorit ca personalul medical să furnizeze recomandări despre măsurile preventive, unde e necesar.

Materialele realizate includ:

- Date relevante despre Borrelioza Lyme/Boala Lyme;
- Date relevante despre Encefalitele de căpușă;
- Date relevante despre Febra recurentă de căpușă;
- Date relevante despre Febra hemoragică de Crimeea-Congo;
- Prezentare *Powerpoint* despre bolile transmise prin căpușă.

Aceste materiale sunt menite să ofere mesaje simple și clare pentru a asigura o înțelegere deplină de către practicieni a diagnosticului și tratamentului, dar și pentru a permite ca recomandarea să fie transferată într-o manieră coerentă la pacient.

2.1.1 *Factsheets/Analize de situație pentru personalul medical*

Datele relevante incluse în acest *TOOLKIT* oferă informații cheie, concise despre fiecare din cele patru boli transmise prin căpușă, pentru scopuri medicale. Se consideră potrivite de folosit atât în State Membre endemice, cât și în cele non-endemice, din moment ce profesioniștii din țări non-endemice pot consulta pacienți care au fost infectați pe durata călătoriei în exterior (cazuri de import). Analizele de situație conțin informații vitale legate de diagnosticul și tratamentul pacienților care se prezintă cu simptome.

Aceleași mesaje sunt prezentate în expunerea *Powerpoint* pentru profesioniști și pot fi folosite cu sau separate de aceasta.

În ceea ce privește diseminarea datelor relevante, este recomandată căutarea traseelor și locurilor care oferă o legătură naturală cu comunitatea medicală, cum ar fi:

- Poșta directă la spitale/doctori practicieni
- Simpozioane/evenimente medicale

2.1.2 *Expunerea despre bolile transmise prin căpușă*

Prezentarea *Powerpoint* inclusă în acest *TOOLKIT* furnizează aceeași informație ca cea din *factsheets*. Scopul expunerii este acela de a furniza profesioniștilor un rezumat vizual, ex. în timpul întâlnirilor medicale sau conferințelor. Se recomandă ca prezentatorul să aibă la îndemână toate subiectele cheie și ca expunerea să se adreseze unui grup mic-mediu de persoane, pentru asigurarea unui climat interactiv și pentru a permite discuții informative între participanți.

Prezentarea pentru grupul medical pune accentul pe diagnosticul și tratamentul pacienților care se prezintă cu simptome de boli transmise prin căpușă. Ca și analizele de situație, această prezentare este valabilă atât pentru statele membre endemice, cât și pentru cele non-endemice.

Prezentarea poate fi folosită împreună sau separat de *factsheet*.

Bolile transmise prin căpușă

7 – Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

2.2 Materiale pentru călători

Scopul comunicărilor adresate călătorilor este acela de a atrage atenția asupra riscului de infectare cu o boală transmisă prin căpușă, atunci când călătoresc spre zone endemice și de a încuraja călătorii să ia măsurile corespunzătoare.

Materialele pentru călători includ:

- Broșura pentru călători;
- Poster pentru călători;

În ceea ce privește diseminarea materialelor, se recomandă căutarea traseelor și locurilor care oferă o legătură naturală cu comunitatea călătorilor, cum ar fi:

- Clinici pentru turiști;
- Cabine/*website*-uri de informații turistice;
- Agenții de turism;
- Farmacii din zone endemice;
- Hoteluri, locuri de camping și alte amenajări turistice din zone endemice;
- Aeroporturi din zone endemice;
- Stații de tren/autobuz din zone endemice ;
- Centre de sport în aer liber din zone endemice;
- Locații *Web* care oferă informații pentru călători .

2.2.1 Broșura pentru călători

Broșura de patru pagini A5 pentru călători furnizează informații despre căpușe, riscul, prevenirea înțepăturii de căpușă, cum să reacționezi în cazul unei mușcături de căpușă, și subliniază simptomele pentru fiecare din bolile potențial transmise prin căpușă.

Broșura este concepută pentru distribuire la turiști înaintea călătoriei acestora într-o zonă endemică din Europa. Broșura poate fi distribuită în cabinetele medicilor, clinici, agenții de turism și farmacii, atât în zonele endemice cât și în cele non-endemice.

Atragem atenția că broșura include un spațiu liber pe pagina 1, în partea stânga-jos, pentru înregistrarea de către autoritățile locale a informațiilor relevante, cum ar fi zone de risc sau statistici.

2.2.2 Poster pentru călători

Prototipul (format: 400x600mm) care poate fi folosit ca poster e conceput pentru expunere în zone endemice, ex. aeroporturi, hoteluri, locuri de camping, adăposturi de pădure și amenajări sportive în aer liber.

Posterul furnizează din titlu mesajele cheie despre prevenirea căpușelor și reacțiile corecte la mușcătura de căpușă, astfel încât să poată fi citit și înțeles repede, din trecere.

Bolile transmise prin căpușă

8 – Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

2.3 Materiale pentru publicul general din zone endemice

Scopul comunicărilor adresate publicului general din zonele endemice este acela de a crea un nivel semnificativ de sensibilizare și înțelegere a riscurilor asociate cu căpușele.

Materialele pentru aceste populații includ:

- Broșura despre atenționarea la căpușă;
- Buletin informativ despre bolile transmise prin căpușă;

Aceste materiale trebuie să exprime mesaje clare și simple, într-un mod vizual interesant, pentru a capta atenția publicului. Au fost create în vederea comunicării către un public cât mai larg posibil.

Informațiile din aceste două tipuri de materiale sunt în general similare. Prezentarea a două opțiuni de șabloane permite țărilor să aleagă materialul care se potrivește mai bine nevoilor: o versiune mai scurtă cu informații concise sau o versiune mai lungă unde sunt incluse, de exemplu, detalii despre procedurile corecte de îndepărtare a căpușei.

2.3.1 Broșura pentru publicul general din zone endemice

Broșura de patru pagini A5 furnizează informații despre căpușe, riscul, prevenirea înțepăturilor de căpușe și cum să reacționezi în cazul unei mușcături de căpușă, și subliniază simptomele pentru fiecare din bolile potențial transmise prin căpușă.

Au fost oferite patru opțiuni ale broșurii. Mare parte din conținut este similar, dar fiecare opțiune de broșură are mai multe informații despre una din aceste boli.

În ceea ce privește diseminarea broșurii, se recomandă căutarea traseelor și locurilor care oferă o legătură normală cu comunitatea locală sau unde cetățenii caută sfaturi despre sănătate și/sau unde oamenii desfășoară activități în aer liber, cum sunt:

- Săli de așteptare la doctor;
- Farmacii;
- Centre sociale;
- Biblioteci;
- Locații *web* despre sănătate;
- Amenajări în aer liber.

2.3.2 Buletin informativ despre bolile transmise prin căpușă pentru publicul general din zone endemice

Buletinul informativ de două pagini A4 este creat mai ales pentru membrii din publicul general care au fost mușcați de căpușe, pentru a-i informa în primul rând pe aceștia să fie atenți la simptome și să știe despre simptomele pe care le au. Sunt prezentate patru opțiuni de șabloane de buletin informativ. Mare parte din conținut este similar, dar fiecare opțiune în parte are mai multe informații despre una din aceste boli. Buletinul informativ poate fi distribuit către public, în cabinetele medicilor și în farmacii.

Dacă se consideră potrivit, buletinul informativ poate fi trimis, de către autoritățile medicale locale, la casele oamenilor, însoțit de o scrisoare explicativă despre situația bolilor transmise prin căpușă, în zona respectivă.

Bolile transmise prin căpușă

9 – Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

2.4 Materiale pentru copiii din zone endemice

Scopul comunicărilor adresate copiilor este de a atrage atenția, într-un mod simplu și ușor de înțeles, despre ce sunt căpușele, cum să ne ferim de ele și ce să facem în cazul în care copilul este mușcat de o căpușă.

Materialele includ:

- O broșură care are scopul de a atrage atenția cu privire la căpușă, colorată și ușor de înțeles;
- Poster despre cum să ne ferim de căpușe (“liber-de-căpușă”);
- Idei pentru o competiție de postere.

Mesajele sunt prezentate într-un mod vizual potrivit pentru a atrage atenția copiilor. Acestea au fost create în vederea comunicării cu copii din categoria de vârstă 7-12 ani.

În ceea ce privește diseminarea materialelor, se recomandă căutarea traseelor și locurilor ce oferă o legătură normală cu copiii sau părinții, cum sunt:

- Școli;
- Centre de sport;
- Biblioteci pentru copii;
- Centre culturale;
- Săli de așteptare la doctor;
- Centre sociale;
- Farmacii;
- Locații *web* educaționale;
- Amenajări în aer liber.

Deoarece copiii vor cere mai multe sfaturi, va fi important de oferit materiale de însoțire pentru educatori, persoane angajate în locurile menționate, și dacă e posibil și pentru părinți, în scopul asigurării dialogului despre căpușe, cu copiii.

Broșura pentru publicul general în zonele endemice (vedeți 2.3.1) și buletinul informativ despre bolile transmise prin căpușă (vedeți 2.3.2) pot fi de ajutor în acest scop.

2.4.1 Broșura pentru copiii care trăiesc în zone endemice

Broșura de patru pagini pentru copii, furnizează informații despre: de ce este important de evitat căpușele, prevenirea mușcăturilor de căpușă, necesitatea de verificare a mușcăturilor și reacțiile corecte după mușcătură.

Broșura este concepută pentru distribuire copiilor din școli, cei destul de mari pentru a o citi singuri.

Poate fi folosită în combinație cu posterul și concursul de desene. (ambele descrise mai jos).

2.4.2 Poster pentru copiii care trăiesc în zone endemice

Posterul pentru copii (format: 300x500mm) repetă mesajul din broșura menționată la secțiunea 2.7 într-un format chiar mai simplu. Informațiile explică cei șase pași simpli spre a fi “fără-căpușă/liberi-de-căpușă”.

Este posibil de făcut posterul mai simplu, prin eliminarea textului scris cu gri sub fiecare desen numerotat. În acest caz, devine important ca și broșura pentru copii să fie disponibilă acolo unde este expus posterul, pentru a ne asigura că însemnătatea din spatele fiecărei acțiuni sugerată în poster este bine înțeleasă.

Posterul e conceput pentru expunere în școli, centre sportive în aer liber pentru copii, biblioteci pentru copii, etc. Posterul poate fi folosit în combinație cu broșura pentru copii și concursul de desen.

Bolile transmise prin căpușă

10 – Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

2.4.3 Concurs pentru copiii care trăiesc în zone endemice

Creativitatea este unul din cele mai bune și eficiente mijloace de legătură cu copiii și de a ne asigura că ei învață într-un mod rapid și eficient. Ideile pentru concursul de poster la copiii școlari care trăiesc în zone endemice, vor da posibilitatea educatorilor să învețe copiii, într-un mod interactiv și distractiv, despre căpușe și riscul pentru sănătate legat de căpușă.

Concursul presupune ca profesorii implicați, să petreacă un anumit timp vorbind cu copiii despre căpușe, înaintea începerii competiției. În acest scop, educatorii pot folosi, de exemplu, posterul “Fii liber de căpușă” și broșura pentru copii, dar și alte materiale din *TOOLKIT* (trusa de instrumente de comunicare).

Dacă se ia decizia desfășurării unui asemenea Concurs Școlar de Postere, și în scopul de a atrage atenția asupra acestei inițiative, autoritatea responsabilă va trebui să facă reclamă concursului în presa scrisă relevantă sau să anunțe competiția printr-o scrisoare trimisă școlilor, și să includă câteva informații de bază despre competiție, cum sunt:

1. Data de începere și data de încheiere a concursului;
2. De unde pot școlile obține/descărca informațiile relevante despre concurs (reguli de concurs, etc) ;
3. Regulile de bază ale competiției;
4. Arbitrul (arbitrii) concursului (ex. un artist proeminent, Ministrul Sănătății, Ministrul Educației) ;
5. Posterul câștigător se va tipări și distribui în școli, spitale etc. și poate fi postat pe *website*-ul autorității organizatoare (și alte *website*-uri relevante, dacă e cazul).

Autoritatea responsabilă va trebui și să:

1. Înființeze un juriu/comitet format din 4-5 personalități din domeniul Artă, profesori de Artă și/sau oficiali ai autorității, care vor selecta până la de ex. 10 cele mai bune postere din numărul total de postere.
2. Încărcarea celor 10 postere pe *website*-ul autorității și deschiderea votului pentru posterul favorit, din partea publicului.

Posterul care primește cele mai multe voturi până la o dată stabilită va fi tipărit și distribuit școlilor, spitalelor, etc și poate fi postat pe *website*-ul autorității (și alte *website*-uri relevante, după caz).

Pentru a veni în ajutorul autorității responsabile de organizare a Competiției școlare de Postere, în *TOOLKIT* sunt incluse următoarele schițe de documente:

- O schiță de scrisoare pentru școli;
- O schiță de reclamă pentru presa scrisă;
- Regulile competiției;

Bolile transmise prin căpușă

11 - Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

3. Adaptarea materialelor pentru uz local

Pentru asigurarea unui maxim de etică și rezonanță cu populațiile țintă, fiecare Stat Membru poate alege să adapteze materialele-șablon pentru fiecare grup particular de populație.

Recomandăm pentru această sarcină, de inclus:

- traducerea materialelor în limba oficială, dacă e necesar;
- includerea în materiale a numelui țării, bolile transmise prin căpușă din țara respectivă, în spațiile corespunzătoare dedicate, existente în unele din materialele-șablon (marcate cu roșu) ;
- în scopul de a oferi publicului informații adaptate la situația locală, unele materiale-șablon au prevăzute spații unde țările pot insera grafice, statistici sau o hartă, pentru a informa într-un mod atractiv vizual despre care boală (boli) este (sunt) prevalent (e) și unde sunt zonele de risc;
- adaptarea materialelor pentru publicul general și posterul pentru turiști, astfel încât să prezinte doar bolile care sunt endemice într-o anumită țară. În formatul șablon, aceste materiale includ informații despre toate cele patru boli transmise prin căpușă, însă de obicei, doar una din aceste boli va fi endemică într-o țară dată, astfel numai opțiunea de text referitoare specific la acea boală trebuie utilizată. Aceasta va asigura și o lungime corectă a materialelor;
- includerea informațiilor extra-, considerate relevante pentru populații naționale sau locale; de exemplu, vă rog să observați că broșura include un spațiu neutilizat pe pagina 1, stânga-jos, pentru ca autoritățile locale să poată introduce informații relevante, cum sunt zonele de risc și statistici
- includerea în toate materialele a punctelor de contact pentru publicul general și personalul medical, în caz de întrebări ulterioare;
- adaptarea textului din material în concordanță cu nivelul local de cunoaștere despre bolile transmise prin căpușă și comportamentul și atitudinea populațiilor naționale ;
- pre-testarea materialelor adaptate la populațiile țintă naționale, înaintea distribuirii largite, pentru a ne asigura că mesajele/imaginile vorbesc pe limba populației-țintă naționale.

3.1 Informații - șablon

Șabloanele din *TOOLKIT* pot fi folosite, dacă se dorește, în forma lor originală, dar toate fișierele șablon pot fi ușor traduse și adaptate pentru utilizări multiple, în acord cu scopurile specifice naționale a fiecărei activități de comunicare de sănătate.

Trusa de instrumente conține și toate graficele și conținutul textual ca fișiere separate, pentru ca acele părți din fișiere să poată fi inserate în materialele realizate național. Pot fi realizate materiale complet noi având la bază logo-ul, graficele individuale, culorile și fonturile, etc. disponibile în acest *toolkit*.

Logo-ul, graficele individuale, culorile și fonturile sunt furnizate separat pentru o aplicare ușoară.

Fiecare fișier grafic este furnizat în format atașat PDF pentru reproducere ușoară, ca și în Adobe Indesign pentru uz profesional.

Fontul utilizat pentru realizarea materialelor-șablon pentru personalul medical, călători și publicul general este MetaPro. Acest font e adaptabil alfabetelor variate și caracterelor specifice. Un dosar din *toolkit* conține acest font și diferite variante.

Bolile transmise prin căpușă

12 - Ghid: **TOOLKIT ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă**

Culorile fontului folosit în materialele șablon pentru personalul medical, călători și publicul general sunt:

- CMYK-Verde / 65-0-100-0 și grade diferite de saturație;
- CMYK-Gri / 0-0-0-80;

Fonturile utilizate pentru realizarea materialelor șablon adresate copiilor sunt Franklin Gothic și Impact.

Aceste fonturi pot fi adaptate și alfabetelor diverse și caracterelor specifice. Un dosar din *toolkit* conține și aceste fonduri cu diferite variante.

Culorile fontului folosit în materialele șablon pentru copii sunt:

- CMYK-Verde / 65-0-100-0 și grade diferite de saturație;
- CMYK-Albastru deschis/ 100-0-0-0.

Graficele folosite în materialele din acest *toolkit* sunt toate la o rezoluție de 300 dpi, CMYK.

3.2 Drepturi de autor

Aceste recomandări au fost realizate prin supervizarea, orientarea tehnică și expertiza Departamentului ECDC “Public Health Capacity and Communication Unit” și a Programului ECDC referitor la Bolile Emergente și Transmise prin Vectori. În acest scop, a fost contractată consultanța Burson-Marsteller, Brussels, în concordanță cu regulile agenției EU de angajare a achizițiilor legale.

ECDC este proprietarul dreptului de autor a materialului creat sub contract, dacă nu se specifică altfel.

În acord cu politica de *copyright* a ECDC, utilizarea gratuită a materialului pentru scopuri necomerciale este permisă fără autorizarea prealabilă, și atâta timp cât sunt incluse logo-ul și referința ECDC.

Vă rugăm să fiți atenți că anumite părți din material sunt sub licența ECDC și, prin urmare, materialul licențiat nu poate fi folosit în afara scopului specific al campaniei.

Dacă o entitate privată este implicată în organizarea, sponsorizarea și sprijinirea prin alte mijloace a campaniei, vă rugăm să fiți atenți că folosirea materialului este permisă doar dacă scopul evenimentului nu este comercial.

Pozele din acest *toolkit* se află sub dreptul de autor “Creative Common copyright”. Puteți copia, distribui sau expune imaginile – dar nu alte lucrări derivate din acestea - și numai pentru scopuri necomerciale.

Sursa originală a fotografiilor trebuie citată, după cum s-a făcut și în materialele oferite.

Numele surselor sunt de asemenea incluse în titlul fișierelor foto, pentru evitarea greșelilor în referințe, ex. “Camping tent - ©S. Cashman”.

Fonturile furnizate sunt tot sub drepturi de autor și pot fi folosite doar pentru actualizarea materialelor furnizate. Nu pot fi folosite pentru crearea altor materiale decât cele furnizate, doar dacă sunt cumpărate.

Bolile transmise prin căpușă

13 - Ghid: *TOOLKIT* ECDC de comunicare pentru bolile transmise prin căpușă

4. Despre ECDC

Înființat în 2005, cu sediul la Stockholm, Suedia, ECDC (Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor) este o agenție europeană al cărei mandat este de a întări apărarea Europei împotriva bolilor infecțioase prin identificarea, evaluarea și comunicarea amenințărilor curente și emergente pentru sănătatea umană, reprezentate de bolile infecțioase și prin promovarea schimbului celor mai bune practici în prevenirea bolilor. Acolo unde sunt identificate pericole, ECDC sprijină autoritățile naționale de sănătate publică din UE să răspundă la aceste pericole. În scopul realizării acestei misiuni, ECDC lucrează în parteneriat cu organismele naționale de sănătate din Europa, pentru a întări și dezvolta la nivel continental supravegherea bolilor și sistemele de avertizare precoce. Prin conlucrare cu experți din toată Europa, ECDC unifică expertiza de sănătate din Europa, dezvoltând astfel opinia științifică autorizată legată de riscul generat de bolile infecțioase și emergente.

Acest *toolkit* a fost realizat de ECDC pentru a sprijini răspunsul țărilor EU la amenințarea generată de bolile transmise prin căpușă.

În domeniul comunicării de sănătate, activitățile ECDC au trei direcții:

- Comunicarea eficientă a realizărilor științifice și tehnice ale ECDC către grupuri de profesioniști.
- Comunicarea mesajelor publice cheie și informații către *media* și către publicul european.
- Sprijinirea dezvoltării capacităților de comunicare din Statele Membre.

Toolkit-urile de comunicare reprezintă una din ariile de lucru ale departamentului ECDC “Public Health Capacity and Communication Unit”, în scopul de a sprijini activitățile de comunicare de sănătate din țările UE.

4.1 Contact

European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)

SE-171 83 Stockholm, Sweden

Tel: +46 85 86 01 000

Email: info@ecdc.europa.eu

Website: www.ecdc.europa.eu

4.2 Autori

Acest Ghid de Comunicare a fost realizat sub supervizarea, orientarea tehnică și expertiza departamentului ECDC “Public Health Capacity and Communication Unit” și a Programului legat de Bolile Emergente și Transmise prin Vectori.

În scopul realizării activităților operaționale necesare, a fost contractată consultanța Burson-Marsteller, Brussels, în concordanță cu regulile agenției EU de angajare de achiziții legale.

Traducere realizată de:

Institutul Național de Sănătate Publică, Centrul Regional de Sănătate Publică Timișoara.

Contact: Secția de Evaluarea și Promovarea Sănătății seps.timisoara@insp.gov.ro